

RIIVO JÕGI

Mees, kes paneb noorte pillid kõlama ja silmad särama

KAIE MÖLTER,
reporter

Nädal tagasi Alexela kontserdimajas aasta õpetaja galal esimest korda välja antud aasta huvialaõpetaja tiitli vastu võtnud Riivo Jõgi taktikepi all musitseerib ka Viljandi noorte sümfooniaorkester. Peale Viljandi muusikakooli töötab ta aga Põlva ja Tallinna Nõmme muusikakoolis, Põlva koolis, juhatab rahvusooperi Estonia poistekoori vokaalansambleid ... Viimastel laulupidudel on ta olnud tegev helilooja ja sümfooniaorkestrite liigijuhina ning järgmisel noorte laulupeol on ta puhkpilliorkestrite liigijuht.

Ettevõtmiste loetelu tundub inimvõimete piire kompav. Riivo Jõgi ütleb aga, et koormus sõltub hooajast. Näiteks oktoober ja november oleval üsna rahulikud. Teisalt detsember oma jõulukontsertidega on kõigile muusikaga tegelevatele inimestele tavaliselt väga sündmusterohke aeg.

Aasta huvialaõpetaja elukaaslasel Kadri Niimel oli auhinnagalal mehe kõrval uhke tunne, kuigi ta on oma sõnul juba harjunud, et mehele jagatakse tunnustust mitmelt poolt ja sageli. Ta leiab, et Riivo ongi tunnustust väär, sest kõike, mis ta ette võtab, teeb ta südamega ja kõik tema juhendatavad kollektiivid saavutavad häid tulemusi.

Riivo Jõgi ise nendib, et tegevust on küll palju, aga iga kollektiiv on erinev ja annab energiat ka tagasi. Praegu juhatab ta viit orkestrit: Viljandi noorte sümfooniaorkestri kõrval Põlva muusikakooli keelpilliorkestrit, Nõmme muusikakooli sümfooniaorkestrit, politsei- ja piirivalveorkestrit ning Eesti noorte puhkpilliorkestrit. Lisaks on tema juhendada hulk vokaalansambleid nii Põlvas kui Tallinnas.

Jõgi möönab, et sellise kollektiivide hulga juures ei saa töönaädal olla viiepäevane. Ta vaatab nädalakavale otsa ning sõnab, et seesuguse graafiku juures on äärmiselt olulised efektiivsus ja distsipliin. «Aeg tuleb täpselt ära planeerida ja molutamist olla ei saa, sest muidu jääks osa asju tegemata. Ma ei saa minna õhtul proovi ja öelda, et mul loo seadet ei ole. Sümfooniaorkester on suur, inimesed tulevad just selle pärast kohale ja mida me seal siis teeme? Ei saa minna kohale ja proovi kuidagi mänguliselt teha.»

Orkestri ees viibimise aeg on Jõgi sõnul aga mitu korda väiksem töö, mida tuleb teha selleks, et orkestri ette minna. Proov kestab tavaliselt poolteist tundi, mõnikord ka kauem. Repertuaari otsimine on iga kollektiivi puhul kõige keerulisem ja aeganõud-

vam. Kui näiteks sümfooniaorkestri proovis võetakse ette uus repertuaar, võib ainuüksi kõikide nootide paljundamiseks ja kokkuvoortimiseks kuluda kolm-neli tundi.

Õpetajate pika, 56-päevase suvepuhkuse ajal Jõgi juhatab päris seinast välja tömmata ei saa ning eriti just viimastel päevadel teeb ta ikkagi tööd. «Paar aastat tagasi lugesin kokku, mitu päeva oli aastast selliseid, kui ma ei pidanud kusagile minema ega midagi tegema. Leidsin neid viis 365-st!»

Dirigent mõistab ka ise, et see näide pole töö- ja puhkeaja tasakaalu mõttes kõige parem. «Vanaisagi noomib mind ja ütleb: «Võta vähemaks!» See pole aga sugugi lihtne soovitus, sest kuidas ma saaksin öelda orkestri ees: «Kuulge, ma teie juurde enam ei tule.»»

Viljandi muusikakooli direktor Tonio Tamra iseloomustab viis ja pool aastat selles koolis töötanud Jõgit kui hea huumorimeelega meele- tute töölooma, kes oskab lapsi motiveerida ja tööle panna. «Sümfooniaorkestri proov algab Viljandis laupäeviti kell 11 ja kestab neli tundi ning kogu selle aja hoiab ta laste tähelepanu ja huvi üleval.»

Jõgi leiab, et Viljandi orkestri proovi aeg on väga hea, sest lapsed on laupäeva ennelõunal puhanud. Seevastu ühe orkestri proov Tallinnas algavat õhtul kell seitse ja lõpevat kell üheksa. «Kui lapsed lähevad hommikul kella kaheksaks kooli ja jõuavad õhtuks proovi, pole nende energiast enam midagi järel. Siis ongi mu põhiülesanne, et proov oleks atraktiivne. Pean pakkuma positiivset huumorit, et nad jõuaksid ja jaksaksid proovis olla. Peab olema hea vaist inimestetundjana, et saaks tuju tõstmiseks orkestrisest nalja teha, näiteks kui keegi mängib vale noodi, või rääkida mõni tore seik, samal ajal jälgides, et õhkkond oleks tõine. Eesmärk on ju viia õpitavad lood olekusse, et neid on ilus kuulata. Pean saavutama

selle, et orkester mängiks väga hästi, kõigil oleks hea meel ja nad tahaksid järgmine kord ka proovi tagasi tulla. Sõbralikkus ja mõistev olek on kõige tähtsam selle asja juures.»

Mõnikord on repertuaar selline, et igas loos pole kõikidel pillidel palju mängida. Näiteks tromboonil on mõnes loos ainult saatepartii. Dirigent peaks aga Jõgi sõnul mõtlema sellele, et inimene, kes proovi tuleb, saaks sellest ka mängurõõmu. «Kui orkestris on näiteks 50 inimest ja dirigent tegeleb suurema osa proovist ainult keelpillidega, siis puhkpillimängijad igavlevad, hakkavad näppima nutitelefoni või tegema midagi muud meelelahutuslikku. Kõik orkestri liikmed peavad tundma, et nad on proovi oodatud just sellepärast, et nad saaksid pilli mängida.»

Et õpetaja aastatega igavaks ei muutuks, leiab Jõgi väga vajalikku olevat õpetatav teema enne iga tundi üle vaadata. Nii säilib vaimustus, mis kandub edasi ka õpilastele.

«Ma ei mõtle hommikul, et ma lähen tööle. Lähen tegema seda, mis mulle tohutult meeldib. Kui selle eest saab veel palka ka, siis mis võiks parem olla.»

Riivo Jõgi esimene klaveriõpetaja Juta Ojala tunnistab, et päris esimest korda, kui Riivo tema juurde tundi tuli, ta ei mäleta, aga ta jäi kohe silma, sest tal olid alati tööd tehtud ja asjad kaasas.

«Hea, et ta ikka muusikakooli vastu võeti,» meenutab praegu pensionäripõlve pidav õpetaja ning lisab, et tavaliselt eelistatakse kooli võtta nooremaid, aga Riivo läks juba kuuendasse klassi. «Kui konkurssidel käisime ja enne esinemist küsisin, kas tal on ka hirm esinemise ees, küsis ta vastu: «Aga mida ma kardan?» Ta oli enesekindel ega pabis- tanud ja tal läkski alati hästi.»

Õpetaja meenutab kooli ajast vestlust, kui Riivo Jõgi arutles, et ühel päeval läheb Eesti kaitseväge orkestri dirigent

TAUST

- Sündinud 2. septembril 1987 Tartus.
- Õppinud Põlva Ühisgümnaasiumis, Põlva muusikakoolis, Eesti muusika- ja teatriakadeemias.
- Tunnustused: Põlvamaa Kultuuripärl 2013, aasta noor orkestridirigent 2015, aasta huvikooli töötaja 2015, Eesti sümfooniaorkestrite liidu aastapremia 2017, Põlvamaa teenetemärk, aasta huvikooli õpetaja 2020.
- Vabaabielus, kahe lapse isa.

Allikas: Riivo Jõgi

Peeter Saan pensionile ja siis asub tema seda orkestrit juhtima. «Kui viimati kohtusime, küsisin, kas ta ei kardaks, et ta enneaegu läbi põleb, kui end nii mitmele poole jagab.»

Riivo Jõgi juhendatavad orkestrid ja vokaalansamblid on Eesti omataoliste tipus ning Alo Mattiiseni nimelisel konkursil on saanud viiel korral *grand prix*.

«Kui õpilased teevad oma sooritusi hästi, siis see innustab ka mind. Vokaalansamblike jaoks mängin klaveril partiid sisse, et lauljad saaksid ise paremini oma osa ette valmistada. Mul on ka ootus, et nii orkestrandid kui laul-

jad töötavad kodus ja tulevad proovi ettevalmistunult. Kui mina valmistun ja nemad valmistuvad, siis sellest saabki sündida midagi suuremat. Kui aga üks pool on ludri, siis head tulemust ei tule,» kõneleb Jõgi.

Dirigent ei jäta õpilastele ütlemata, kui ettevalmistus pole olnud piisav. «Küsin siis neilt mõnikord, mitu minutit on nädalas. «Nädalas on 10080 minutit. Mitu minutit te harjutasite selleks korraks?» Ja kui keegi vastab, et 15 või 30 minutit, siis ütlen tavaliselt: «Kuule, sul oli aega 10080 minutit ja sa võtsid sellest ainult 30! See piltlik näide selgitab lapsele tavaliselt hästi, et tuleb panna rohkem. Hea tulemuse saame ainult siis, kui õpetaja ja õpilased pingutavad ühise eesmärgi nimel.»

«Ma Maire Jõgi nendib pojast rääkides, et too on andekas inimene, kes õnnekombe- l juhtus nende perre tulema. Ta tunnistab, et esialgu nad ei märganud poja muusikalist annet ning too käis algklassides hoopis peotantsus. Suur mapp aukirjade ja diplomitega meenutab, et ta oli selgi alal edukas.»

«Riivo vanavanaemal oli väike akordion. Tal külas käies tundis Riivo selle pilli vastu suurt huvi ning ühel päeval kinkis vanavanaema selle talle. Riivo kleepis teibiga klahvidele nootide nimesid ja püüdis raamatu järgi lugusid õppida,» kõneleb Maire Jõgi. «Töötasin toona poes ja ühel päeval tuli Riivo muusikaõpetaja mind veenma, et Riivo peaks muusikakooli minema. Ju ta andekas oli, et pärast Põlva muusikakooli lõpetamist muusikaakadeemiasse sisse sai.»

«Ema nendib, et poeg on pakkunud talle palju liigutavaid hetki, alustades perekondlikest tähtpäevadest, kus ta akordionil esines, ja Põlva muusikakooli keelpilliorkestri kontserdist, kui ettekandele tuli pala «You Raise Me Up» pühendusega emale. «Ja kui ta laulupeol dirigeeris esimest korda ja oli tol korral ka peo noorim helilooja, siis tahtis publiku hulgas olles ja teda vaadates küll süda rinnust välja tulla.»

